

В. П. Старик

Єремійчук-Єреміїв Денис

ЄРЕМІЙЧУК-ЄРЕМІЇВ Денис (1866, с. Нові Мамаївці, нині Кіцман. р-ну Чернів. обл. – 1942, Чернівці) – богослов, громадський діяч. Доктор теології. Закін. гімназію (1886) і теол. факультет Чернів. університету. Після рукопокладення у сан священника працював проф. православ. релігії у Чернів. вищій гімназії. 1899–1930 – у Чернів. університеті: екстраординар. професор кафедри практич. теології з українською мовою викладання (засн. 1897), згодом – звичай. проф. теології. Після окупації Буковини Румунією 1919 змушений був викладати румун. мовою, залишаючись єдиним проф.-українцем в Університеті. Його лекції склали основи підручника «Пастирське Богословіє», виданого укр. студент. товариством «Православна академія» у Чернівцях (б. р.). Сповнені щирої релігійності та патріотизму проповіді Є.-Є. часто присвячував пам'яті визнач. діячів укр. культури (зокрема Т. Шевченка і першого укр. проф. релігії в Чернів. гімназії Є. Івановича); вони були водночас і першими зразками укр. проповідниц. прози, опубл. в офіц. виданнях православ. митрополії Буковини укр. фонет. правописом з приміткою «на желанье автора печатано фонетикою». Автор числен. праць на сторінках видань товариства «Руська бесіда», які популяризували укр. реліг. та культурні традиції серед буковинців; актив. учасник громад. життя буковин. українців, багатьох громад. організацій, зокрема товариства «Укр. нар. дім» у Чернівцях. У квітні 1900 представляв укр. православне духовенство Буковини в складі делегації провід. діячів краю до депутата австр. парламенту і буковин. сейму С. Стефановича. Організатор і актив. учасник щоріч. відзначень пам'яті Ю. Федьковича укр. молоддю Буковини; один з ініціаторів створення Товариства руських православ. священників на Буковині (1906), беззмін. чл. його правління і 1907–13 – голова. Співавтор меморандуму укр. православ. духовенства Буковини до Міністерства культів і освіти Румунії (1909) з вимогою виокремлення у буковин. консисторії укр. частини з призначенням єпископа. 1911 брав участь у переговорах щодо створення нових кафедр з українською мовою викладання на теол. факультеті Чернів. університету як чл. спец. комісії, створ. урядом на вимогу товариства «Укр. нар. дім» у Чернівцях. 10 жовтня 1913 очолював найчисельніші за всю історію організов. руху укр. православ. духовенства Буковини збори, які відбулися в митрополичій резиденції. Під час 1-ї світової війни евакуювався до Моравії (нині тер. Чехії), де працював в Укр. запомоговому комітеті (м. Брно), надаючи допомогу укр. виселенцям з Галичини та Буковини. Вітав створення

незалеж. Української Держави та брав активну участь в укр. державотвор. процесах на Буковині. Один із 12-ти священників, які 19 травня 1918 українською мовою відслужили урочисту службу Божу в кафедрал. соборі Чернівців з нагоди свята миру та укр. державності. Учасник заг. з'їзду укр. православ. духовенства Буковини у митрополичій резиденції в Чернівцях 5 вересня 1918. Після рад. окупації 28 червня 1940 Пн. Буковини мешкав у Румунії. У грудні того ж року повернувся до Чернівців.

Основні праці

Надгробна проповідь. В день похорону гімназійного професора о. ексарха Евсевія Івановича // Candela. Cernăuți, 1898. Anul 17; Найзнаменитіші київські сьвятині (подорожні вражіння проф. Єремійчука) // Ілюстров. буковин. православ. календар на рік звичайний 1901. Чц., 1900. Річник 28; Житє, муки, смерть і перенесенє могили сьв. Івана Сучавского. Чц., 1901; Слово на 50-ті роковини смерти Тараса Шевченка // Candela. Cernăuți, 1911. Anul 30.

Рекомендована література

1. Звідомленє з діяльности «Товариства руских православних священників на Буковині» за час від 19 червня 1906 до 1 мая 1914. Чц., 1914;
2. Житє і доля виселенців на Моравії // Буковин. православ. календар на звичай. рік 1918. Відень, 1918;
3. Пігуляк І. Українська православна церква в румунськїм ярмі і Буковинці в Канаді. Вінніпег, 1927;
4. Ілюстрована хроніка товариства «Український Народний Дім» у Чернівцях 1884–1934. Чц., 1934;
5. Anuarul Mitropoliei Bucovinei pe anul 1937. Cernăuți, [1937].

Бібліографічний опис:

Єремійчук-Єреміїв Денис / В. П. Старик // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-19961>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).